

APSTIPRINU

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas direktore

A. Jākobsone

2020. gada 30. jūnijā

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas

GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

2019

Saturs

1. Pamatinformācija	3
1.1. Iestādes juridiskais statuss un struktūra	3
1.2. LNERB funkcijas un darbības virzieni	4
2. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti	5
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	5
2.2. Būtiskākie pakalpojumi, uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā.....	8
3. Personāls	12
4. Komunikācija ar sabiedrību.....	13
4.1.Sadarbība ar valsts un pašvaldības iestādēm un nevalstisko sektoru	13
4.2.Pasākumi sabiedrības informēšanai un izglītošanai	13
5. Nākamajā gadā plānotie pasākumi	15
5.1. Iepriekšējā gadā uzsāktu pasākumu turpināšana.....	15
5.2. Galvenie nākamā gada uzdevumi un pasākumi	15

1. Pamatinformācija

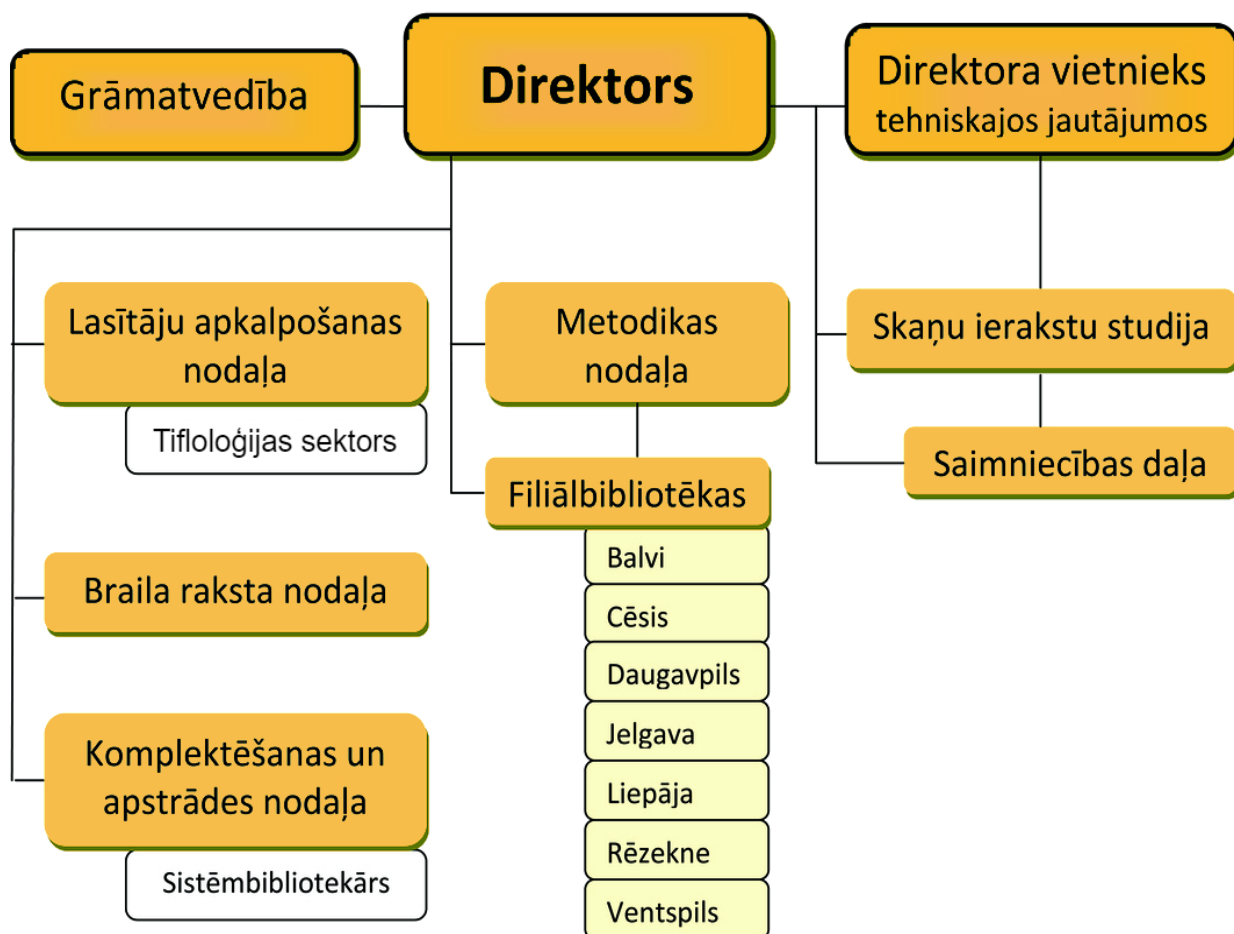
1.1. Iestādes juridiskais statuss un struktūra

Latvijas Neredzīgo bibliotēka (turpmāk LNerB, Bibliotēka) ir Kultūras ministrijas pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas veic divējādas – publiskās un specializētās bibliotēkas funkcijas.

LNerB savu darbību īsteno, pamatojoties uz „Bibliotēku likumu”, LNerB nolikumu, LNerB darbības stratēģiju 2017.–2020. gadam un LR Kultūras ministrijas stratēģijas un plānošanas dokumentiem.

Bibliotēka Rīgā atrodas Strazdumuižā, iekļaujoties vienotā infrastruktūrā ar organizācijām un iestādēm, kas darbojas redzes invalīdu vajadzībām. Bibliotēka ar 7 tās filiālēm (Balvos, Cēsīs, Daugavpilī, Jelgavā, Liepājā, Rēzeknē, Ventspilī) un ārējās apkalpošanas punktiem (ĀAP) ir nozīmīgs informācijas, kultūras, izglītības, saskarsmes un sociālās integrācijas centrs personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām, nodrošinot tām kultūras un informācijas pieejamību piemērotā veidā.

Bibliotēkas organizatoriskā struktūra 2019. gadā

1.2. LNerB funkcijas un darbības virzieni

LNerB **mērķis** ir sniegt informāciju un pakalpojumus ikvienam bibliotēkas lietotājam. Personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem, uztveres traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām, kā arī personām, kuras fizisku traucējumu dēļ nespēj noturēt grāmatu, rīkoties ar to, fokusēt skatu vai kustināt acis tādā mērā, kāds parasti būtu nepieciešams lasīšanai (Autortiesību likuma 22.1 panta pirmā daļa), bibliotēka nodrošina cilvēktiesības brīvi, neierobežoti saņemt kvalitatīvu informāciju pielāgotā formātā, sniedzot bezmaksas pakalpojumus šajā jomā.

Bibliotēkai ir šādas **funkcijas**:

- darboties kā izglītības, kultūras un sociālās integrācijas centram;
- uzlabot dzīves kvalitāti personām, kuras nevar lasīt parasto iespaidrakstu;
- nodrošināt pieejamību bibliotēkas krājumā esošajam kultūras mantojumam un daudzpusīgiem pakalpojumiem;
- veikt informācijas reproducēšanu un nodrošināt iespēju saņemt informāciju bibliotēkas lietotājiem pielāgotā veidā (Braila rakstā, palielinātā drukā un audio formātā).

1.3. Pārskata gada galvenie uzdevumi

2019. gadā izvirzīti šādi galvenie uzdevumi:

- Sagatavot saturiski kvalitatīvus un daudzpusīgus informācijas resursus, nodrošināt to izmantošanu plašam lietotāju lokam Latvijā.
- Nodrošināt pielāgotu informāciju personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām:
 - reproducējot grāmatas audiogrāmatās, Braila rakstā, palielinātā drukā un kombinētos pielāgojumos;
 - ieskaņojot audiožurnālus latviešu un krievu valodās;
 - sagatavojot brošūras, informatīvos materiālus Braila rakstā.
- Popularizēt literatūru, organizējot izstādes, Dzejas dienas, grāmatu (dažādā formātā) atvēršanas svētkus, tikšanās ar grāmatu autoriem.
- Organizēt un piedalīties pasākumos (semināros, konferencēs), popularizējot LNerB pakalpojumus.
- Ieviest lasītāju apkalpošanas, krājuma uzskaites un statistikas programmas jauno versiju, organizēt apmācības filiālēs un uz vietas Rīgā.
- Pilnveidot krājuma kvalitāti un precizēt tā uzskaiti, veicot filiālbibliotēku krājumu inventarizāciju.
- Uzsākt akreditācijas komisijas ieteikumu izpildi.
- Uzlabot darba vidi LNerB filiālbibliotēkās.

2. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas darbība 2019. gadā finansiāli tika nodrošināta valsts budžeta programmā "21.00.00 Kultūras mantojums".

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	674732	679421	684883
1.1.	dotācijas	672354	677353	681553
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	500	0
1.3.	transferti	2203	0	1762
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	175	1568	1568
2.	Izdevumi (kopā)	674791	679433	684895
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	669644	675906	679578
2.1.1.	kārtējie izdevumi	669644	675906	679578
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	5147	3527	5317

Finanšu resursi

LNERB finanšu resursu 2019. gada faktiskā izpilde 684883 EUR, salīdzinot ar 2018. gadu, ir palielinājusies par 10151 EUR jeb 1,5%.

Resursu palielinājums pamatfunkciju īstenošanai, galvenokārt, saistīts ar LNERB stratēģiskā mērķa īstenošanu - bibliotēkas jaunās mērķauditorijas – personu ar citādām lasīšanas grūtībām – informēšana par jaunu tiesisku iespēju saņemt literatūru un citus informācijas resursus pielāgotajā formātā, kas radusies Autortiesību likuma izmaiņu rezultātā 2018. gada nogalē. Ar 2019. gadā Kultūras ministrijas papildus piešķirto finansējumu 4200 EUR tika organizēta reklāmas kampaņa par jaunajiem pakalpojumiem, izstrādāti, nodrukāti un izplatīti informatīvie reklāmas materiāli par bibliotēku, tās pakalpojumiem un mērķauditoriju, kā arī iegādāta tehnika, lai Braila raksta nodaļā varētu veikt grāmatu reproducēšanu palielinātā drukā un grāmatu iesiešanu.

Otrs būtisks ieņēmumu/izdevumu palielinājums saistīts ar budžeta programmā "25.02.00 Valsts kultūrkapitāla fonda programmu un projektu konkursi" 2019. gadā piešķirtā Valsts kultūrkapitāla fonda finansējumu mērķprogrammā "Latvijai - 100" 5000 EUR un tā izlietojumu LNERB projekta "Pasākumu cikls "Klusie vēstures veidotāji"" realizācijai.

Saņemtie transferti no pašvaldībām - Rīgas domes IKSD Tradicionālo kultūras pasākumu finansēšanas konkursā piešķirtais līdzfinansējums 1762 EUR LNERB 2019. gadā organizētajam Lāčplēša dienas pasākumam „Svecīšu iedegšana Strazdumuižā. Bermontiāde.” 11.11.2019.. Salīdzinot ar iepriekšējo periodu, samazinājums ir par 20%, jo, atkarībā no katrā projektā plānotajām aktivitātēm, pasākumu budžets ir atšķirīgs.

LNERB ziedojumu un dāvinājumu ieņēmumi 2019. gadā bija 1568 EUR, kas salīdzinot ar 2018.gadu, ir palielinājušies par 1393 EUR. Ziedojums saņemts no privātpersonas grāmatas izdošanai.

Izdevumi

2019. gada finanšu resursi izlietoti bibliotēkas darbības nodrošināšanai un funkciju izpildei:

Izdevumu postenis	Izdevumi EUR
Atlīdzība (atalgojums, darba devēja VSAOI, pabalsti, kompensācijas)	570674
Mācību, darba un dienesta komandējumi, dienesta, darba braucieni	103
Pasta, telefona un citi sakaru pakalpojumi	3426
Izdevumi par komunālajiem pakalpojumiem	20602
Iestādes administratīvie izdevumi un ar iestādes darbības nodrošināšanu saistītie izdevumi	6980
Remontdarbi un iestāžu uzturēšanas pakalpojumi (izņemot ēku, būvju un ceļu kapitālo remontu)	4413
Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi	2581
Īre un noma	48012
Citi pakalpojumi	100
Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, kurus neuzskaita EKK 5000	20084
Izdevumi periodikas iegādei	2326
Budžeta iestāžu nodokļu maksājumi	277
Pamatlīdzekļi	5317
Kopā:	684895

Pārskata periodā LNERB izdevumu lielāko daļu – 83,3% sastāda darbinieku atlīdzība, t.i., atalgojums, darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, pabalsti un kompensācijas.

Ievērojama finansējuma daļa tiek izlietota bibliotēkas telpu uzturēšanai un materiāli tehniskās bāzes atjaunošanai. 10% no kopējiem finanšu līdzekļiem izlietoti centra bibliotēkas un septiņu filiālbibliotēku telpu nomai un komunālajiem maksājumiem. 2019. gadā uzlabots LNerB materiāli tehniskais nodrošinājums pakalpojumu sniegšanai Rīgā un filiālbibliotēkās - iegādāti 7 datorkomplekti lasītāju darba vietām, servera dators lokālā tīkla un lasītāju apkalpošanas programmas darbības nodrošināšanai, biroja tehnika u.c. inventārs. Ir veikts remonts 35 m² telpās Daugavpils filiālbibliotēkā, kā arī iegādātas jaunas mēbeles filiālbibliotēkas telpu labiekārtošanai, nodrošinot mūsdienīgai bibliotēkai atbilstošu estētisku vidi.

2019. gadā 2581 EUR izlietoti informācijas tehnoloģiju pakalpojumiem, jo tika pabeigta bibliotēkas jaunās responsīvās tīmekļvietnes <https://neredigobiblioteka.lv/> izstrāde, piešķirot tai lielāku funkcionalitāti.

Izdevumi no ziedojumu un dāvinājumu līdzekļiem saistīti ar grāmatas "Klusie vēstures veidotāji" izdošanu redzīgo rakstā. Šī grāmata tika veidota 2019. gadā Latvijas simtgades pasākuma cikla ietvaros ar Valsts kultūrkapitāla fonda finansējumu un izdota tikai pielāgotajos formātos. Pateicoties privātpersonas ziedotiem naudas līdzekļiem 1580 EUR, grāmata nodrukāta arī redzīgo rakstā.

Pārskata gadā nedaudz palielinājies arī bibliotēkas krājuma komplektēšanai izlietotais finansējums, bet izdevumi grāmatu reproducēšanai bibliotēkas mērķauditorijai pielāgotajos formātos par 386 EUR samazinājušies, atsakoties no grāmatu iesiešanas ārpalpojuma un uzsākot iesiešanu Braila raksta nodaļā.

Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums krājuma komplektēšanai (EUR):

	2017	2018	2019
Krājuma komplektēšana, t.sk.:	4112	4778	5197
- <i>grāmatas</i>	2279	2812	2871
- <i>periodika</i>	1833	1966	2326
Grāmatu reproducēšana (audioformātā, Braila rakstā, palielinātā drukā)	3481	4456	4070
Lasītāju skaits	1710	1680	2653
Līdzekļi krājuma komplektēšanai uz vienu lietotāju	2,4	2,84	1,96

Pārskata gadā ziedojumu un dāvinājumu veidā bibliotēkas krājums papildināts 3672 EUR vērtībā – 3364 EUR no fiziskām personām un 202 EUR no juridiskām personām, t.sk., no Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrības 88 EUR, Labdarības organizācijas “Giving for Latvia” 74 EUR, Fonda Nāc līdzās! 40 EUR, kā arī bezatlīdzības ceļā saņemtas grāmatas 106 EUR vērtībā no Latvijas Nacionālās bibliotēkas "Kinomāksla. Ievads."

2.2. Būtiskākie pakalpojumi, uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā

LNERB Rīgā un tās 7 filiālbibliotēkas piedāvā personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām, izmantot datorus ar specializētu aprīkojumu un dažādas palielināšanas ierīces (galda lupa, videolupa un telelupa).

Informācija ir pieejama elektroniskā veidā, ieskaņota audio formātā, Braila rakstā, taustāmajā veidā (taktīlās grāmatas), palielinātā drukā, redzīgo rakstā, tā nodrošinot iespēju cilvēkiem sev piemērotā veidā izglītoties un pilnveidoties visa mūža garumā.

LNERB Rīgā un katrai filiālei ir noteiktas apkalpošanas zonas, tādējādi visā Latvijas teritorijā ir nodrošināta cilvēku, kuri nevar lasīt parasto iespiedrakstu, bibliotekārā apkalpošana.

Visi LNERB pakalpojumi, kā arī pasta sūtījumi redzes invalīdiem ir bez maksas.

2019. gada darba rādītāji

	2018	2019
Lasītāju skaits	1680	2653
Apmeklējums kopā (fiziskais + virtuālais)	101871	108409
Apmeklējums fiziskais	31712	37389
Virtuālais apmeklējums	70159	71020
Sociālo tīklu apmeklējums	237010	237934
Izsniegums	79672	92224
Braila rakstā reproducētas grāmatas (nosaukumi)	23	23
Audiožurnāli	16	16
Audiogrāmatas (nosaukumi)	164	190
Informatīvie pakalpojumi	6109	6377
Braila rakstā (A4 lapas)		
Priekšā lasīšanas pakalpojumi	916 lasījumi (835st. 15min.)	1544 (1360st. 45min.)
Uzziņas	2052	1937

Pārskata periodā ir ievērojami palielinājušies bibliotēkas pamatrādītāji. To veicināja bibliotēkas vadības plašais informatīvais un konsultatīvais darbs, uzrunājot pašvaldību sociālās aprūpes centru un pansionātu vadītājus, iepazīstinot ar iespējām izmantot literatūru pielāgotā formātā klientiem, kuriem ir redzes vai citādas lasīšanas grūtības.

Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika

Noslēdzot 2019. gadu, LNerB un filiālbibliotēku kopējo krājumu veidoja 80195 informācijas resursu vienības 206684 EUR vērtībā. Salīdzinot ar krājuma apjomu 2018. gadā, krājuma vienību skaits ir samazinājies, jo intensīvi tika veikta krājuma attīrīšana no saturā novecojušām un fiziski nolietotajām krājuma vienībām.

No valsts budžeta piešķirtajiem līdzekļiem 2019. gadā komplektēšanai bija atvēlēti 5197 EUR. No tiem: grāmatām — 2871 EUR, periodikai — 2326 EUR. Grāmatu reproducēšanai (audioformātā, Braila rakstā, palielinātā drukā) — 4070 EUR.

Krājuma kustība 2019. gadā

	2017.	2018.	2019.
Jaunieguvumi	3977	4216	5743
t.sk.grāmatas	905	1028	1020
-t.sk.parastā iespiedrakstā	799	746	715
-t.sk.palielinātā drukā	—	12	37
-t.sk.Braila rakstā (vien.)	106	263	268
t.sk. audiovizuālie un pārējie	2599	2789	2556
t.sk. seriālizdevumi	473	399	2167 (eks.)
-t.sk.parastā iespiedrakstā	139	126(nos.)	1794(eks.)
-t.sk.Braila rakstā	190	114	185
-t.sk. audiožurnāli	144	159	188
Izslēgtie dokumenti	40862	36125	6669
t.sk grāmatas	53	11922	2086
-t.sk.parastā iespiedrakstā	11	8258	1588
-t.sk.Braila rakstā	42	3663	442
-t.sk.taktilas	—	1	1

t.sk. audiovizuālie un pārējie	39936	23551	3207
<i>-t.sk. audiogrāmatas</i>	39936	23540	55
t.sk. seriālizdevumi	873	652	1376
Krājuma kopskaits	114469	81207	80195
t.sk. grāmatas	75005	31111	33057
t.sk. audiovizuālie un pārējie	34581	45466	41719
t.sk. prese	4883	4630	5419

Bibliotēku popularizējoši pasākumi un izstādes

	2018	2019
Pasākumi	183	199
Izstādes	203	252

2019. gadā bibliotēkā organizēti dažādi pasākumi, īpaši domājot par cilvēkiem ar redzes problēmām un citādām lasīšanas grūtībām. Pasākumu piedāvājumu veidoja izglītojoši kultūras pasākumi, lekcijas, radošās darbnīcas, tikšanās ar ievērojamiem cilvēkiem, amatniecības un mākslas darbu izstādes.

Pārskata gadā bibliotēka pievērsa lielu uzmanību tam, lai piedāvātu savai mērķauditorijai īpaši pielāgotas izstādes (Braila rakstā, palielinātā drukā un audioformātā), taktīlās izstādes un pasākumus, veicinot kultūras un informācijas pieejamību, kā arī cilvēku ar funkcionāliem traucējumiem iekļaušanos sabiedrībā.

Jauni pakalpojumi 2019. gadā

1. Ar Kultūras ministrijas atbalstu ir iegādāta tehnika, lai varētu veikt grāmatu reproducēšanu palielinātā drukā. Ir uzsākta Braila raksta grāmatu un grāmatu palielinātā drukā iesiešana, neizmantojot ārpalpojumu.

2. 2019. gadā izveidoti 59 ārējās apkalpošanas punkti (ĀAP), kur bibliotēkas darbinieki ne tikai veic pielāgotās literatūras apmaiņu, bet piedāvā jauno audiogrāmatu apskatus, priekšā lasīšanas pakalpojumu, organizē dzejas lasījumus un rīko grāmatu atvēršanas pasākumus. ĀAP 2019. gadā reģistrēti 808 lasītāji, tā būtiski veicinot pielāgotās literatūras pieejamību personām, kas nespēj lasīt parasto iespaidrakstu.

3. Pārskata gadā noslēgts Pilnvaroto struktūru līgums starp Latvijas Neredzīgo bibliotēku un Pasaules Intelektuālā īpašuma organizāciju (World Intellectual Property Organization (WIPO)), kas

ļauj apkalpot lasītājus ārpus Latvijas valsts robežām, kā to nosaka Marrākešas līgums. Lai piedalītos ABC (Accessible Books Consortium) globālajā grāmatu servisā, ko pārvalda WIPO, bibliotēka uzsāka sadarbības tehniskās pārrunas.

4. Pārskata gadā bibliotēka uzsākusi informatīva izdevuma “Gaisma” izdošanu. Izdevumā atrodama informācija par jaunākajām bibliotēkā pieejamām audiogrāmatām, grāmatām Braila rakstā, palielinātajā un parastajā drukā. Izdevums “Gaisma” pieejamas palielinātajā drukā, audioformātā zibatmiņās un e-formātā (PDF) bibliotēkas mājaslapā sadaļā *Digitālā bibliotēka*.

5. Lai nodrošinātu bērnu un jauniešu ar īpašām vajadzībām bibliotekāros un informacionālos pakalpojumus, 2019. gadā nostiprinājās lasītveicināšanas aktivitāte “**Lasām kopā ar suni!**” dažādu vecumu bērniem un skolēniem Latvijas Neredzīgo bibliotēkas telpās Rīgā.

Projektu izstrāde

2019. gadā tika izstrādāti un realizēti 2 kultūras pasākumu projekti:

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (īss kopsavilkums)
Pasākumu cikls “KLUSIE VĒSTURES VEIDOTĀJI”	VKKF	5000 RUR	Godināt tos cilvēkus, kuri ar savu dzīvi, darbu, zināšanām un talantiem ir atstājuši pēdas Latvijas valsts sabiedrības attīstībā, bet par kuriem līdz šim skaļi netika nerunāts. Šie cilvēki ir devuši vai turpina dot ieguldījumu kultūrā, izglītībā, zinātnē, sportā u.c. Projekts, kura laikā iznāca arī novadpētniecības grāmata “Klusie vēstures veidotāji” ne tikai palīdzēja informēt plašāku sabiedrību par šīs kopienas ieguldījumu, bet arī kalpoja kā iedvesmas avots jaunajai paaudzei-redzes invalīdiem, ka, neskatoties uz invaliditāti, ikvienam ir iespēja dot nozīmīgu ieguldījumu Latvijas sabiedrības attīstībā un sasniegt labus rezultātus.

SVECĪŠU AIZDEGŠANA STRAZDUMUIŽĀ. Bermontiādes simtgade	RD IKSD	1762 EUR	Latvijas Neredzīgo bibliotēka turpināja 2016. gadā aizsākto tradīciju svecīšu aizdegšanu Strazdumuižā.
--	---------	----------	--

3. Personāls

Pārskata periodā bibliotēkas amatu sarakstā ir 46 amata vietas. Faktiskais vidējais darbinieku skaits 2019. gadā bija 46 darbinieki. 2019. gadā darbā pieņemti 7 darbinieki, darba attiecības izbeiguši 7 darbinieki.

Kopējais darbinieku skaits 31.12.2019. - 47, no kuriem 37 strādā centra bibliotēkā Rīgā un 10 - filiālbibliotēkās.

Kopējā darbinieku skaitā bija 37 sievietes un 10 vīrieši.

Vecuma grupā no 21 līdz 39 gadiem bija 14 darbinieki, 40-59 gadiem – 21 darbinieki, vecāki par 60 gadiem – 12 darbinieki.

No kopējā darbinieku skaita 24 ir bibliotekārie darbinieki, 15 darbinieki strādā pie grāmatu reproducēšanas Braila raksta nodaļā un Skaņu ierakstu studijā.

Personāla izglītība

No 24 bibliotekārajiem darbiniekiem 15 ir ar bibliotekāro izglītību vai to turpina apgūt:

Bibliotekāro darbinieku skaits	24
no tiem ar bibliotekāro izglītību	15
<i>t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)</i>	6
<i>t.sk. ar bakalaura grādu</i>	2
<i>t.sk. ar I. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību</i>	2
<i>t.sk. ar III profesionālo kvalifikācijas līmeni</i>	5
no tiem ar izglītību citās jomās	9
<i>t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)</i>	1
<i>t.sk. ar bakalaura grādu</i>	4
no tiem ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību	4
Pārējo darbinieku skaits (Braila raksta nodaļa, Skaņu ierakstu studija, saimniecības daļa)	23

Lai attīstītu darbinieku kompetences un paaugstinātu viņu kvalifikāciju, LNerB veicina personāla iesaistīšanos dažādos profesionālās pilnveides pasākumos un iespēju robežās finansē mācības. Pārskata periodā LNerB personāla profesionālajai pilnveidei izlietoti 411 EUR.

Apbalvojumi un pateicības

Rēzeknes filiālei par veiksmīgu sadarbību un augstiem darba kvalitātes rādītājiem ir saņēmusi Rēzeknes pilsētas domes pārvaldes “Sociālais dienests” apbalvojumu - ”Pateicība par sadarbību un labiem darbiem 2019. gadā”.

4. Komunikācija ar sabiedrību

4.1. Sadarbība ar valsts un pašvaldības iestādēm un nevalstisko sektoru

2019. gadā tika izstrādāti, nodrukāti un izplatīti informatīvie reklāmas materiāli par bibliotēku, tās pakalpojumiem un mērķauditoriju, kā to paredz Autortiesību likuma 221. panta pirmās daļā noteiktie kritēriji.

Informatīvie materiāli par LNerB pakalpojumiem izsūtīti pašvaldību 781 **publiskajai bibliotēkai** Latvijā. Sadarbībā ar **Rīgas domes Labklājības departamentu** reklāmas lapas un bukleti izsūtīti **50 nevalstiskajām organizācijām**, kā arī nodoti **Rīgas domes klientu apkalpošanas centriem**.

2019. gadā, nostiprinoties sadarbībai ar sociālajām institūcijām – sociālās aprūpes centriem (SAC) un pansionātiem, nevalstiskajām organizācijām, LNerB Rīgā un filiālbibliotēkas Balvos, Daugavpilī, Cēsīs, Jelgavā, Liepājā, Rēzeknē, Ventspilī, uzsākusi lasītāju apkalpošanu 59 ārējās apkalpošanas punktos (ĀAP).

4.2. Pasākumi sabiedrības informēšanai un izglītošanai

Publicitāte

LNerB aktīvi un mērķtiecīgi strādā pie sava tēla veidošanas. Bibliotēkas mājaslapā atrodama jaunākā informācija par pasākumiem bibliotēkā Rīgā un tās filiālēs, jaunumu saraksti grāmatām audio formātā, Braila rakstā, parastajā iespaidrakstā, kā arī cita lasītājiem noderīga informācija. Informācija par bibliotēku regulāri tiek izplatīta arī sociālajos tīklos.

Reizi mēnesī bibliotēka izdod informatīvo avīzīti “Bazūne”, kas pieejama Braila rakstā, palielinātā drukā un elektroniski bibliotēkas mājaslapā.

Bibliotēka regulāri publicē jaunāko informāciju par pasākumiem, krājumu, pakalpojumiem utt. žurnālā “Rosme”, kā arī vietējo novadu ziņu laikrakstos.

Bibliotēkas informācija tīmeklī:

Bibliotēkas tīmekļa vietne: <http://www.neredzigobiblioteka.lv>

Sociālie tīkli:

- Twitter: <https://twitter.com/LNerB>
- Facebook: <https://www.facebook.com/LNerB>
- Draugiem.lv: <https://www.draugiem.lv/neredzigobiblioteka.lv>
- Youtube: https://www.youtube.com/channel/UC2SZa8cE4ukjB_D5P1Qp8rQ

Pārskata gadā izstrādāta jauna responsīva bibliotēkas tīmekļa vietne, piešķirot tai lielāku funkcionalitāti.

Informācijas resursu popularizēšanas pasākumi

Bibliotēka pārskata periodā rīkojusi 199 pasākumus un 252 izstādes, lai popularizētu bibliotēku un tās krājumu. Tika organizēti gan grāmatu atvēršanas svētki, gan tikšanās ar grāmatu autoriem un citām radošām personībām.

Izglītojoši pasākumi

Bibliotēka pārskata gadā organizējusi dažādas izglītojošas lekcijas, izstādes un pasākumu ciklus par dažādām tēmām, sākot ar latvisko dzīvesziņu, veselīgu uzturu, acu veselību un beidzot ar Latvijas simtgadi.

Pārskata periodā regulāri organizētu audiogrāmatu atvēršanas pasākumi (Latvijas Neredzīgo bibliotēkas izdotās novadpētniecības grāmatas “Klusie vēstures veidotāji” atvēršanas svētki, Aivara Kļavja trioloģijas “Ceļš uz nezināmo zemi” audiogrāmatas atvēršanas svētki, Lauras Vinogradovas audiogrāmatas Izelpas” atvēršanas svētkiem, Viktora Filatova dzejas grāmatas “Букет любви” atvēršanas svētki Rēzeknē u.c.)

Lai attīstītu bibliotēkas lietotāju informācijpratību, sniegtas individuālas konsultācijas, kuru gaitā apgūtas iemaņas orientēties bibliotēkas krājumā, meklēt informāciju elektroniskajā katalogā, internetā, elektroniskajās datu bāzēs, uzziņu literatūrā.

Bibliotēka aktīvi iesaistās arī dažādās lasītveicināšanas programmās (“Bērnu un jauniešu žūrija 2019, Ziemeļvalstu literatūras nedēļa), kā arī rakstītpratības veicināšanas pasākumos (pārskata gadā pirmo reizi Pasaules diktātu latviešu valodā, pateicoties bibliotēkas aktīvai iesaiste, bija iespējams rakstīt Braila rakstā).

5. Nākamajā gadā plānotie pasākumi

5.1. Iepriekšējā gadā uzsāktu pasākumu turpināšana

- Turpināt nodrošināt bibliotēkas pakalpojumu pieejamību neredzīgām personām, personām ar redzes traucējumiem (piemēram, seniori), personām ar uztveres traucējumiem vai ar citādām lasīšanas grūtībām (piemēram, ar disleksiju vai autismu), kā arī personām, kura fizisku traucējumu dēļ nespēj noturēt grāmatu, rīkoties ar to, fokusēt skatienu vai kustināt acis tādā mērā, kāds tas parasti būtu nepieciešams lasīšanai

- Nodrošināt literatūras (t.sk. oriģinālliteratūras) vērtīgāko darbu pieejamību, īstenojot to reprodukciju redzes invalīdiem pieejamā formā (audio, Braila rakstā, palielinātā drukā)

- Papildināt bibliotēkas krājumu ar aktuālajiem periodiskajiem izdevumiem parastajā iespiedrakstā, kā arī pielāgotā formātā personām, kas nespēj lasīt parasto iespiedrakstu — Brailā, palielinātā drukā un audio.

- Turpināt bibliotēkas krājuma digitalizāciju no audiokasetēm un lentām.

- Rīkot kvalitatīvus pasākumus un tikšanās ar grāmatu autoriem, izdevējiem, attiecīgās tēmas profesionāļiem, kā arī veidot tematiskas un literatūru popularizējošas izstādes.

- Sadarboties ar izglītības iestādēm lasītveicināšanas un informācijpratības pasākumu organizēšanā.

- Turpināt atbalstīt darbinieku profesionālo pilnveidi un attīstību.

- Veidot kontaktus un kopīgas aktivitātes ar bibliotēkām visā Latvijā.

- Attīstīt novadpētniecības un tifloloģijas materiālu apkopošanu, turpinot darbu pie dokumentu vākšanas, sistematizēšanas un digitalizācijas.

5.2. Galvenie nākamā gada uzdevumi un pasākumi

- Turpināt attīstīt sadarbību ar visām publiskajām bibliotēkām par pielāgotās literatūras pieejamību senioriem, pacientiem pēc insulta, cilvēkiem ar disleksiju un cilvēkiem ar cita veida invaliditāti, kas neļauj lasīt parasto iespiedrakstu.

- Veidot jaunus ārējās apkalpošanas punktus, nodrošinot LNERB pakalpojumu pieejamību pašvaldību sociālo iestāžu (aprūpes centri, pansionāti) klientiem, kam nepieciešama pielāgotā literatūra.

- Lai nodrošinātu kvalitatīvu grāmatu izdošanu un dokumentu drukāšanu ilgtermiņā, ir nepieciešams iegādāties profesionālu iesiešanas iekārtu izdevumiem Braila rakstā, Braila printerus un tiem atbilstošu specializētu programmu Braila rakstā reproducēšanai/ izdošanai.

- Pilnveidot e-katalogu bibliotēkas mājaslapā ar iespēju lietotājiem autorizēties un lejuplādēt audiogrāmatas.